

HALLSBERGS KOMMUN
Bildningsförvaltningen

Förskoleområde 3
Vibytorp och Kompassen
Kvalitetsredovisning
2015-2016

Innehåll

1. Inledning
2. Förskolans prioriterade utvecklingsområden
3. Normer och värden
4. Utveckling och lärande
5. Barns inflytande
6. Förskola och hem
7. Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet
8. Förskolechefens sammanfattande analys av kvalitetsredovisningen

1. Inledning

- Förskolans åtgärder enligt föregående kvalitetsredovisning

Teknik i förskolan

Följa upp lärande processer genom pedagogisk dokumentation

Närvarande pedagoger som förstår barnens olika lärprocesser

Systematiskt kvalitetsarbete/kvartalsrapporter

Normer och värden

Rapportering av kränkande behandling

Likabehandlingsplan, aktivt arbete med planen

Arbete i projektförm

- Förskolans underlag och rutiner för det systematiska kvalitetsarbetet

Underlaget till årets kvalitetsredovisning görs på olika sätt. Varje arbetslag skriver en kvartalsrapport där man utvärderar sina egna mål. Förskolechefen ger en återkoppling efter varje rapport på arbetslagets måluppfyllelse. Rapporterna ligger till grund för redovisningen. En sammanfattning redovisas på arbetsplatsträff.

Förskolechefens närvaro, verksamhetsbesöken och de dagliga pedagogiska samtalen anses också ligga till grund för årets redovisning.

Detta år har processledarna fått ett utökat ansvar gällande kvalitetsarbetet. Deras stöd har varit av betydelse för de egna arbetslagen. Processledarna har läst och stöttat varje arbetslag när det gäller att skriva rapporter. Under det gångna året har förskolorna fokuserat på ett arbete med miljön i verksamheterna eftersom miljön kan hjälpa oss att säkerställa att förskolans arbete leder mot rätt måluppfyllelse.

Vi har även arbetat intensivt med att hålla rätt fokus i barngrupperna. Vi har diskuterat och arbetat med den pedagogiska dokumentationen som ger oss ett verktyg för att förstå barnens olika lärprocesser.

De årliga enkäterna ligger också till grund för en förståelse för vårdnadshavarnas tankar och idéer om verksamheten som vi bedriver.

Våra prioriterade områden har under året varit: Normer och värden, tveckling och lärande och Barns inflytande.

Vi vill också nämna att våra prioriterade områden för detta år främst har handlat om att utveckla teknikinriktningen och Normer och värden. Genom att arbeta med pedagogisk dokumentation anser vi att barns inflytande lever i den dagliga verksamheten. I våra utvärderingar har vi också på ett strategiskt sätt lyft fram även andra exempel ur läroplanen för att påvisa att det finns en medvetenhet hos våra pedagoger kring alla läroplanens mål.

Allt detta har legat till grund för årets kvalitetsredovisning.

- Förskolans organisation och förutsättningar

Under året har förskolorna haft ca 160 barn tillsammans. På förskolorna är varje barngrupp anpassad efter åldern. Förskolan Kompassen är mer traditionell gällande barngrupperna på grund av storleken och organisationen. Förskolan Vibytorp arbetar mer sammanhållet där pedagogerna ansvarar för en viss åldersgrupp utan avdelningsbenämningen. Ca. 32 pedagoger arbetade under året på båda förskolorna. Barnskötare, resurspedagoger och förskollärare har bidragit till den goda standarden vi idag har på våra förskolor.

Det är svårt att uttala sig om några specifika arbetssätt då vi inte arbetar med någon speciell inriktning. I detta sammanhang kan vi nämna att förskolan Kompassen har Teknik som prioriterat område. Det specifika för båda förskolorna är att vi tillsammans har en gemensam tanke gällande den pedagogiska dokumentationen som ett verktyg för att förstå barns lärande och därmed utveckla våra arbetssätt i framtiden. Under året har vi gjort analyser kring varje pedagog. Genom att filma varandra i olika situationer har vi lyft styrkorna hos varandra, allt för att utveckla rollen som pedagog.

Vi på förskolan är väldigt beroende av våra miljöer. Vi diskuterar hur lokalerna ser ut och vad vi erbjuder för material för att kunna nå upp till de uppsatta målen. Vi anser att denna diskussion är grundläggande för varje verksamhet på området.

En av våra målsättningar har varit frågor kring arbetsmiljön för vår personal men också alla barn. I detta sammanhang har vi på våra arbetsträffar arbetat med vissa frågor kring relationer, att stötta varandra, bejaka olikheter för att kunna upprätthålla en god arbetsmiljö för alla.

2. Förskolans prioriterade utvecklingsområden 2015-2018

På förskolan Kompassen och förskolan Vibytorp har vi en övertygelse om att alla barn vill och kan lära. Vi har en verksamhet som är tillåtande, framåtsträvande och målinriktad. Pedagogisk dokumentation, medvetna pedagoger med rätt fokus, lärande miljöer, bemötande och kvalitetsarbetet är några nyckelord som är avgörande för förskolans arbete. Utifrån vårt nuläge vill vi prioritera fyra utvecklingsområden under de perioden.

Barns inflytande/Pedagogisk dokumentation - vi kommer att fortsätta att utveckla den pedagogiska dokumentation som ett verktyg som hjälper oss att förstå barnens lärande. I detta arbete använder vi oss även utav IKT. Viktigt att uppmärksamma är att barnen blir delaktiga i våra ansträngningar då vi försöker förstå hur lärandet går till. Tillsammans med barnen reflekterar vi över situationer i vardagen. Det som krävs i detta arbete är en medvetenhet och intresse från pedagogerna. Alla situationer och händelser i vardagen är viktiga. Utifrån lästa litteraturen är det viktigt att ge dessa processer tid och eftertanke. Vi måste skapa en känsla att vi tillsammans reflekterar och skapar en mening över lärandet som pågår.

Matematik/Språk/Teknik - för att få en röd tråd i hela förvaltningens arbete kommer vi att fortsätta även detta arbete. Utifrån våra observationer och de lärandemiljöerna på förskolan har vi en uppfattning att dessa begrepp är påtagliga i barnens lek. Vi kommer att fortsätta främja lekens betydelse där vi lyfter frågor kring matematik, språk och teknik. Även här är den pedagogiska dokumentationen av vikt när det gäller att upptäcka goda exempel som tyder på goda resultat på förskolan utifrån forskning och beprövad erfarenhet.

Normer och värden - goda värderingar är väldigt viktiga och ligger som en grund för hela förskolans arbete. Barn, föräldrar, pedagoger och vuxna måste stå för demokratiska värderingar som samhället vilar på. Dessa frågor lyfter vi under alla pedagogiska träffar. Vi uppmärksammar varandra på hur viktigt det är att hålla dessa frågor i medvetandet. Genom det vardagliga samtalet lyfter vi dessa frågor tillsammans med barnen. Vi visar på och uppmärksammar barnen genom goda exempel. Även här följer vi upp arbetet genom den pedagogiska dokumentationen. Konkreta exempel kommer att stärka våra påståenden.

Samverkan med hemmet - vi anser att bemötande och samarbete med föräldrarna är väldigt viktiga för barnens välmående och utveckling. Föräldrarna bjuds in till olika sammankomster där de får möjlighet att uttrycka sina idéer och åsikter. Förskolechefen bjuder in föräldrarna till samtal där avsikten är att lyfta frågor som de tycker är viktiga för förskolan. Vi anser också att vi måste vara tydliga i detta arbete. Vi måste också arbeta systematiskt och medvetet genom att bjuda in och tala om för alla föräldrar att deras idéer, tankar och åsikter är av stor vikt för förskolans verksamhet utifrån forskning och beprövad erfarenhet.

3. Normer och värden

Förskolans mål:

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar.

(Lpfö 98, reviderad 2010)

Goda värderingar är väldigt viktiga och ligger som en grund för hela förskolans arbete. Barn, föräldrar, pedagoger och vuxna måste stå för demokratiska värderingar som samhället vilar på. Dessa frågor lyfter vi under alla pedagogiska träffar. Vi uppmärksammar varandra hur viktigt det är att hålla dessa frågor vid medvetandet. Genom det vardagliga samtalet lyfter vi dessa frågor tillsammans med barnen. Vi visar på och uppmärksammar barnen genom goda exempel. Även här följer vi upp arbetet genom den pedagogiska dokumentationen. Konkreta exempel kommer att stärka våra påståenden.

- Pedagogerna ska samtala och diskutera vikten av att barn skapar en förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning (denna punkt prioriteras).
- Plan mot kränkande behandling ska vara tydlig och väl förankrad i verksamheten.
- Alla barn uppger i kommunens gemensamma enkät att de känner sig trygga.
- Alla barn uppger i kommunens enkät att de har reellt inflytande över undervisningen.

Aktiviteter:

- Pedagogerna kommer att samtala tillsammans med barnen kring det som nämns i målsättningen.
- Vi kommer att förtydliga målen i planen mot kränkande behandling.
- Miljön/pedagoger på förskolan ska vara anpassad/anpassade så att barnen får ett stöd i utvecklingen.
- Vi kommer att arbeta med ”husmodellen” på de pedagogiska tillfällena arbetslagen har till sitt förfogande.
- I varje situation ska pedagogerna vara observanta och stödja barnens bemötande i gruppen.
- Varje enskild pedagog tillsammans med processledare och förskolechefen har ansvar och se till att dessa aktiviteter efterlevs.

Bedömning och resultat:

Uppfyllt	Delvis uppfyllt	Ej uppfyllt
X		

Analys:

Här nedan följer några exempel på barnens lärande som i sin tur ger oss en viss förståelse att vi har nått upp till våra mål. Vi är också självkritiska och anser att det finns en del att arbeta med.

Ex.1

*-Dadda är min hjälpare, säger hen.
-Hur är man när man är en hjälpare? frågar pedagogen.
-En sån som hjälper, säger hen.*

Barnens egna reflektioner som visar på att samtal i gruppen leder till en viss förståelse.

Ex. 2

Hen söker upp pedagog efter en konflikt och säger:

-Jag vill prata med den! -Vad vill du säga då? frågar pedagogen. -Jag vill inte att hen gör så på mig och jag vill prata med hen och titta på hen. Vi går tillsammans till hen och reder ut konflikten.

Barnen tar hjälp av en vuxen, försöker lösa problemen på ett konstruktivt sätt.

Ex. 3

Hen står vid gungan och kan inte komma upp själv, ett annat barn ser och uppmärksammar detta. Hämtar en pall och ställer den nedanför gungan så hen kan klättra upp själv.

Ex. 4

Vi har också sett hur barnen är kamratliga gentemot pedagogerna. *Charlotte hade snölek med barnen en dag och visade då hur snön smälte i hennes hand varpå hon utbrister dramatiskt:*

- Men! Vad hände med min snö? Den försvann! Ett barn tar då henne i handen och säger:

- Oroa dig inte Charlotte, jag ska hjälpa dig att hitta den!

Detta visar att barnet visar empati och medkänsla med pedagogen och erbjuder sig att hjälpa till.

Alla dessa exempel är resultat av en process som pågår i verksamheterna där barnen uttrycker vad som är framgångsrikt i deras egen utveckling.

Pedagogernas självreflektion kring mindre lyckade exempel:

Fem barn med fem håvar är och håvar insekter i ekoparken. En håv har gått sönder och barnen tillfrågas om någon kan låna ut sin håv en stund, ingen erbjuder sig självmant trots att barnet med trasig håv varit utan en lång stund.

Detta exempel visar på att normer och värden är ett ämne som alltid är aktuellt att arbeta vidare med och som aldrig blir färdigt. Vi anser att vi är i mål men inser att vi har områden att arbeta vidare med.

Integrerade läroplansmål:

Vi arbetar med våra prioriterade mål men i dessa aktiviteter ser vi att det pågår andra lärande situationer som vi kan härleda till andra mål i läroplanen.

Ex.1

- Varför går det inte att göra en snögubbe?

Vi undersöker snön den är som glitter. - Varför är det så?

Vi provar att måla på snön men det går inte då snön bara fastnar på den blöta penseln. Genom att vara närvarande pedagoger i diskussioner kommer vi fram till att det beror på hur kallt det är. Vi lär oss att när det är jätte kallt är det "glitter" snö den går inte att måla eller forma, det måste vara kramsnö. Vi uppmuntrar barnen att själva upptäcka när det är kramsnö. -"Regina idag kan vi bygga i snön" Några barn formar tillsammans en lång snöorm så att alla ska kunna måla på den. Barnen hjälper varandra, här kan vi se att barnen både ser och lyssnar på varandra, både yngre och äldre och barnen är delaktiga.

Här är ett tydligt exempel på barnens lärande där flera mål kan integreras i samma situation, normer och värden samt utveckling och lärande.

Reflektion:

Vi ser att barnen utvecklat förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt att vilja hjälpa andra. Genom att vi pedagoger finns där för att vägleda och stötta barnen i lek, konflikthantering och sociala färdigheter så har vi gett dem verktyg för att utveckla större förståelse för varandras olikheter. Vi ser att barnen både i teori och praktik lärt sig/ utvecklat respekt och ansvar mot varandra men målet "Normer och värden, Se och lyssna på andra" kommer vi även att arbeta vidare med under nästa läsår. Vi är medvetna om att våra insatser leder till målsättning. Vi är närvarande pedagoger, självreflekterande samt reflekterande tillsammans med barnen. Det kan förekomma att större barnen kränker varandra på ett mer utstuderat sätt än de små. Grupperna är också större ju äldre barnen blir. Vi ser en svårighet i att arbeta utifrån de förutsättningarna. Detta ställer krav på oss pedagoger.

Vi väljer att se individen istället för genus. Pedagogerna kommer att arbeta mer med självreflektion. Vi fastnar i beskrivningar och resultat istället för att problematisera processen. Vi glömmer ibland bort de didaktiska frågorna, Hur blev det som de blev? Varför blev det som det blev? Hur gjorde jag som pedagog? Vi har pedagoger och arbetslag som behöver utvecklas inom dessa områden.

Medvetna och närvarande pedagoger. Varför gör jag det jag gör tillsammans med barnen. Ett reflekterande förhållningssätt i arbetet med både barn och pedagoger mellan.

Vi för kontinuerliga samtal om miljöer, material och pedagogerna för att få ut den bästa möjliga kvalitén från våra resurser. Pedagogerna använder dessa resurser mot målsättningen. Vi anser att vi behöver arbeta mer med självreflektion och att se sig själv som ett stöd i barngruppen och sin egen roll i lärandet. Exempelvis genom pedagogisk dokumentation.

PUT-reflektionen och kvartalsrapporten ligger till för grund för resultatinsamling. Underlaget till reflektionen och rapporten får vi genom den pedagogiska dokumentationen. Vår ledningsgrupp gör en sammanställning och utifrån kvartalsrapporterna görs en slutsats hur långt vi har nått inom våra mål.

Åtgärder för utveckling

Likabehandlingsplanen, ett kvalitetsarbete runt det.

Vi utvecklar våra egna normer och värden, tydligare mål.

Vad är min roll som pedagog?

Självreflektion, vilka värden står jag för?

4. Utveckling och lärande

Förskolans mål:

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar nyanserat talspråk, ordförråd och begrepp samt sin förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra. Samt att utveckla sin förmåga att använda matematik för att undersöka, reflektera över och pröva olika lösningar av egna och andras problemställningar

(Lpfö 98, reviderad 2010)

Matematik/Språk/Teknik - för att få en röd tråd i hela förvaltningens arbete kommer vi att fortsätta även detta arbete. Utifrån våra observationer och de lärande miljöerna på förskolan har vi en uppfattning att dessa begrepp är påtagliga i barnens lek. Vi kommer att fortsätta främja lekens betydelse där vi lyfter frågor kring matematik, språk och teknik. Även här är den pedagogiska dokumentationen av vikt när det gäller att upptäcka goda exempel som tyder på goda resultat på förskolan utifrån forskning och beprövad erfarenhet.

Aktiviteter:

- Miljöer på förskolan ska vara anpassade så att dessa stimulerar barnens lek som direkt kan kopplas till målsättningen.
- Pedagoger är observanta för barnens intresse och är beredda att genom frågor utmana barnen i deras tankar och intressen.
- Pedagoger ska tillsammans med barnen reflektera över situationer så barnen får en möjlighet att förstå sitt eget lärande.
- I det dagliga arbetet ska barnen få möjlighet att använda sig av IKT.
- Pedagoger ansvarar för att ta reda på, lära sig nya lösningar, utvecklar och ansvarar att tillsammans med barnen förstå vad vardags teknik är.
- Varje enskild pedagog tillsammans med processledare och förskolechefen har ansvar och se till att dessa aktiviteter efterlevs.

Bedömning och resultat:

Uppfyllt	Delvis uppfyllt	Ej uppfyllt
X		

Analys:

Ex. 1

Språkförståelsen hos barnen har utvecklats mycket. De visar genom kroppsspråk ex. genom att nicka/skaka på huvudet att det förstår vad vi säger. Ex. vi reflekterar tillsammans med barnen genom att sätta ord på det vi ser på bilderna/filmer, om det vi gjort. Ex. Barnet säger Bää, vi bekräftar genom att säga: "Vill du gå till fåren?" Barnet nickar som svar.

Det här är ett exempel på språkutveckling hos våra små barn. Här betonar i vikten av samtala med barn. Att sätta ord på situationer och saker är av stor vikt i barnens utveckling.

Ex. 2

Ett barn har ritat en teckning som hon kommer och visar en utav pedagogerna och säger: Titta fröken! Jag har skrivit min familj! Pedagogerna tittar på barnets teckning och ser att barnet skrivit första bokstaven på samtliga familjemedlemmars namn. Här kan vi pedagoger se att det skett en utveckling av barnens intresse för skriftspråk och symboler och hur man kan använda dessa för att kommunicera med sin omgivning då barnen, när vi började arbeta mer prioriterat med detta mål, inte kände igen några bokstäver alls. Vi har kunnat följa processen från att inte kunna känna igen bokstäverna till att nu känna igen sin bokstav, sitt namn, kompisarnas bokstav och barnens glädje över att ha lärt sig.

Pedagogernas självreflektion kring mindre lyckade exempel:

Vi kunde se att vår inomhusmiljö var lite sparsam så där ville vi inspirera i större utsträckning till ett ökat intresse för teknik. Vi funderade på hur lokalen kunde utformas i detta ändamål och provade oss fram med olika material för att se hur barnen tog emot det. Vi valde därför att helt ändra om i vår innemiljö och ha bygg- och konstruktionshörnan central i vårt största rum, där det blir lättare för oss vuxna att vara delaktiga i barnens skapande samtidigt som man har en bra överblick. I det lilla rummet valde vi istället att ha ett lekkök. Vi kan se att efter vi möblerade om så fungerar bygg- och konstruktionshörnan bättre. Fler barn leker i hörnan och eftersom den är centralt belägen så inspirerar barnens byggen andra barn till att börja bygga. Vi tog, i samband med ommöbleringen, bort en del material. Vi har också sett att leken i lekköket utvecklats positivt då detta blivit en lugnare miljö där flera kompisar får plats.

Integrerade läroplansmål:

Ex. 1

Vi ser att barnen har lärt sig de olika formerna (triangel, rektangel, kvadrat och cirkel) som vi arbetat med i verksamheten. I och med att vi är närvarande pedagoger ser och hör vi att barnen använder sig av orden i leken. "Titta där är en rektangel" säger barnen och pekar mot serveringsluckan i matsalen. "Nej vi ska inte använda triangeln" säger ett barn vid lek med klossarna. "Det är en triangel! Ett berg!" säger ett annat barn. Utomhus fortsätter barnen med pinnar och stockar. Plötsligt börjar de skapa kvadrater och rektanglar med materialet. De samtalar och diskuterar hur de ska kunna göra om kvadraten till en rektangel, "den måste ha långa sidor". Jag som pedagog är medforskande och ställer frågor till barnen. "Hur kan vi ändra för att det ska bli en rektangel? Vad händer när vi gör så?". När barnen stöter på problem leder vi dem åt rätt håll. "Kan vi göra på något annat sätt? Hur tänker du nu? Berätta!". Ett barn försöker flytta en stock men den är för tung, "Hjälp fröken". Vi uppmuntrar, barnen till att be sina kompisar om hjälp, "Tror du att någon kompis vill hjälpa dig? Fråga!". "Vi måste göra så här" säger ett barn och börjar flytta en annan stock. "Nej då blir det fel, vi måste flytta den här för annars blir det fel. Den måste vara längre på sidan". När rektangeln är klar skriker barnen "titta en rektangel, den är färdig". Vi pedagoger berömmar barnen "Titta vad ni lärt er! Ni vet hur en rektangel ser ut". Barnen lägger sig sedan på marken i rektangeln och säger "Det får plats tre barn här i". "Ja titta, tre barn får det plats" svarar vi, "går det att göra på något annat sätt så det får plats flera barn i rektangeln?". Barnen funderar en stund och något barn ställer sig upp "Titta nu får det plats flera barn".

I exemplet kan vi se att pedagogerna är medvetna om att flera områden i läroplanen berörs i samma leksituation. Vi arbetar med våra prioriterade mål men i aktiviteten ovan ser vi att det pågår andra lärande situationer som vi kan härleda till andra mål i läroplanen.

Reflektion:

Vi är medvetna om att våra insatser leder till målsättning. Vi är närvarande pedagoger. Vi är självreflekterande samt reflekterande tillsammans med barnen. Varför gör jag det jag gör tillsammans med barnen? Ett reflekterande förhållningssätt i arbetet med både barn och pedagoger mellan. Som arbetslag reflekterar vi över lärandet med hjälp av didaktiska frågor som; *Vad gör vi? Hur gör vi? Varför gör vi det? Hur går vi vidare?*

Vi för kontinuerliga samtal om miljöer, material och pedagogernas roll för att få ut den bästa möjliga kvalitén från våra resurser. Vi använder dessa resurser mot målsättningen på ett medvetet och utvecklande sätt. Den röda tråden följs i alla situationer. Vi anser att vi behöver arbeta mer med självreflektion och att se sig själv som ett stöd i barngruppen och sin egen roll i lärandet. Exempelvis genom pedagogisk dokumentation.

PUT-reflektionen och kvartalsrapporten ligger till för grund för resultatinsamling. Underlaget till reflektionen och rapporten får vi genom den pedagogiska dokumentationen. Vår ledningsgrupp gör en sammanställning och utifrån kvartalsrapporterna görs en slutsats kring hur långt vi har nått inom våra mål.

Vi kan också dra en slutsats att pedagogiska miljöer, didaktiska frågor ställda i rätt sammanhang och pedagogerna fokus och närvaro är av väldigt stor betydelse när det gäller att uppfylla alla uppsatta mål. Vi kommer att fortsätta hålla fokus på dessa utvecklingsområde även i framtiden.

Åtgärder för utveckling

Vi anser att våra pedagogiska miljöer kan utvecklas i enlighet med målsättningen. Våra pedagogiska miljöer blir därför ett utvecklingsområde nästkommande år. Vi behöver diskutera begreppet teknik för att öka förståelsen vad teknik egentligen är.

- Pedagogisk dokumentation/pedagogrollen i verksamheten.
- Pedagog som stöd för barnen i deras lärande.
- Följa barnens lärande processer med hjälp av rapporterna.

5. Barns inflytande

Förskolans mål:

Förskolan ska sträva efter att varje barn:

- utvecklar sin förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter och därmed få möjlighet att påverka sin situation,
- utvecklar sin förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för förskolans miljö, och
- utvecklar sin förmåga att förstå och att handla efter demokratiska principer genom att få delta i olika former av samarbete och beslutsfattande.

Aktiviteter:

- Miljön och pedagogernas arbete och inställning ska kretsa kring barnens möjlighet att förstå och påverka sitt eget lärande.
- Pedagogerna och barnen använder IKT i det dagliga arbetet.
- Pedagogerna ska i alla situationer samla in goda exempel på lärande som de sedan återkopplar till kollegor och barnen.
- Varje enskild pedagog tillsammans med processledare och förskolechefen har ansvar och se till att dessa aktiviteter efterlevs.

Bedömning och resultat:

Uppfyllt	Delvis uppfyllt	Ej uppfyllt
X		

Analys:

Ex.1

Barnens intresse för att vilja reflektera över de bilder vi tar i skogen har bidragit till att vi tar med oss bilderna och reflektionerna tillbaka till den plats där bilderna en gång togs. Vi ser att barnen utvecklar sina tankar och idéer över de bilder vi har. Barnen kan lätt återberätta och vidareutveckla händelser utifrån bilderna och platsen där bilderna togs.

Detta är ett exempel på att barnen har inflytande över sitt eget lärande.

Ex. 2

Vi uppmuntrar barnen till att göra aktiva val och arrangerar olika aktiviteter, efter barnens intresse, som de har möjlighet att välja mellan. Genom att vi arbetar i mindre grupper ser vi att alla barns åsikter kommer fram och att de har möjlighet att påverka sin situation och har inflytande över sin vardag. När vi är närvarande pedagoger så finns vi tillhands för att vägleda, stötta och uppmuntra och ta tillvara på de situationer som uppstår.

-Jag väljer ateljén!

-Jag vill vara i dockvrån!

-Jag vill cykla!

-Jag vill gunga!

-Jag vill inte gå ut, jag vill vara inne!

Ex. 3

Barnen uttrycker i skogen: -"Kolla jag har en siffra" "-Jag har den i mitt namn" I samtal med barnen kommer vi fram till att pinnarna i skogen kan vara både siffror och bokstäver. Vi pedagoger utmanar barnen vidare i att hitta, bygga olika bokstäver av pinnar. Genom att vi tillsammans diskuterar vilka bokstäver som finns i barnens namn så fortsätter utmaningen att leta/skapa fler bokstäver. Barnen tar foton med paddan på de olika bokstäverna, och processen fortsätter genom att vi använder bilderna och "bygger" våra namn som vi sedan

printar ut från Ipaden. Vi lär oss se våra namn samt att skriftspråket inte måste skrivas med en penna utan kan också skapas av andra material.

Detta är ett exempel på en lärprocess kopplat till pedagogisk dokumentation.

Reflektion:

Genom att arbeta projektinriktat kan vi följa barnens olika lärprocesser. Pedagoger och barn får en större förståelse för lärprocesserna på grund av att vi är konsekventa över tid. Projekten ger oss möjlighet att gå tillbaka till tidigare erfarenheter. Detta ger barnen ett ökat inflytande över det egna lärandet.

Genom att vi använder oss av pedagogisk dokumentation som verktyg ser vi att barnen lär på olika sätt, hur de lär och vad de är nyfikna/intresserade av. I pads och projektor har varit en stor hjälp i detta arbete/lärande. Genom dessa verktyg har vi kunnat arbeta kontinuerligt med läroplanens alla mål och lättare synliggjort för barnen deras eget lärande och utveckling, individuellt och tillsammans med andra. Den pedagogiska dokumentationen synliggör också barnens intressen och utifrån detta kan vi pedagoger utveckla verksamheten.

Vi arbetar med miljön som ”den tredje pedagogen”, vilket innebär att vi alltid har barnens intresse/nyfikenhet i fokus. Vi tillför/tar bort material för att ha en stimulerande och lustfylld miljö där barnen får möjlighet att utforska utifrån alla läroplanens olika lärmiljöer.

Vi är medvetna om att våra insatser leder till målsättning. Vi är närvarande pedagoger. Vi är självreflekterande samt reflekterande tillsammans med barnen. Varför gör jag det jag gör tillsammans med barnen? Ett reflekterande förhållningssätt i arbetet med både barn och pedagoger i mellan. Som arbetslag reflekterar vi över lärandet med hjälp av didaktiska frågor som; *Vad gör vi? Hur gör vi? Varför gör vi det? Hur går vi vidare?*

Vi för kontinuerliga samtal om miljöer, material och pedagogerna för att få ut den bästa möjliga kvalitén från våra resurser. Vi använder dessa resurser mot målsättningen.

PUT-reflektionen och kvartalsrapporten ligger till för grund för resultatinsamling. Underlaget till reflektionen och rapporten får vi genom den pedagogiska dokumentationen. Vår ledningsgrupp gör en sammanställning och utifrån kvartalsrapporterna görs en slutsats hur långt vi har något inom våra mål.

Utifrån våra rapporter ser vi att vi pedagoger alltid kan bli bättre på att möta barnens nyfikenhet och att erbjuda och arrangera tillfällen där de får möjlighet att utforska och prova på. Vad är det barnen försöker förstå? Vad är det barnen riktar sin blick emot? Vad kan vi se och fånga upp som lockar många barn?

I arbete med pedagogiska dokumentation och barns inflytande så ser vi att vi utnyttjar resurserna på rätt sätt. Exempelvis iPads till den pedagogiska dokumentationen. Genom samtal, föreläsning och nätverksgrupper för pedagoger har vi satsat på kompetensutveckling. Arbetslaget och den enskilda pedagogen behöver träna på att reflektera i det vardagliga arbetet för att fortsätta utveckla sin kompetens inom den pedagogiska dokumentationen.

Åtgärder för utveckling:

Tydligare mallar för PUT och kvartalsrapporter.

Medvetenhet kring den pedagogiska dokumentationen, vilken betydelse det har för barnens delaktighet och inflytande över sitt lärande.

Skapa miljöer, möjligheter och en medvetenhet att samtal/språk är av en stor betydelse för alla barn. Genom att skapa dessa verktyg ökar vi också en medvetenhet hos barnen över deras möjlighet till inflytande och delaktighet.

6. Förskola och hem

Förskolan ska ansvara för att ge föräldrarna möjligheter till delaktighet i verksamheten och att utöva inflytande över hur målen konkretiseras i den pedagogiska planeringen, samt att vårdnadshavare är delaktiga i utvärdering av verksamheten.

(Lpfö 98 reviderad 2010)

Bildningsnämndens mål

- Vårdnadshavare och barn ska vara nöjda med våra skolor.

Idag uppger 88 % av vårdnadshavarna att de är nöjda med förskolans bemötande, 2015 ska vi ha 92 % för att 2018 vara 97 %.

	Uppfyllt	Delvis uppfyllt	Ej uppfyllt
Målet är uppfyllt på vår enhet			
Kompassen	X		
Vibytorp	X		

Bildningsnämndens mål

- Vi ska ha en förskola som tar hänsyn till våra medborgares behov av barnomsorg alla tider på dygnet.

Vårdnadshavares nöjdhet med förskolans tillgänglighet ska årligen öka från idag, där 92 % är nöjda, för att 2018 vara 97 %.

	Uppfyllt	Delvis uppfyllt	Ej uppfyllt
Målet är uppfyllt på vår enhet			
Kompassen	X		
Vibytorp	X		

Förskolans mål:

Vi har inte prioriterat detta område. Vi

Aktiviteter:

Vi skickar hem tydlig information till vårdnadshavarna om förskolan och inskolningen i god tid innan inskolningen börjar. Alla vårdnadshavare erbjuds inskolningssamtal en tid efter inskolningen. Vi har utvecklingssamtal och föräldramöte en gång per läsår. Alla hemvister skickar informationsbrev hem till vårdnadshavarna om vad som har hänt, vad som sker just nu och vad som kommer att ske i barngruppen och verksamheten. Vi har en daglig dialog kring barnens dag med vårdnadshavarna vid lämning och hämtning.

Bedömning och resultat:

Enkätsvaren visar att vårdnadshavarna är mycket nöjda med hur förskolan bemöter dem och deras barn. I enkätsvaren framkommer också att vårdnadshavarna inte upplever att de får

kontinuerlig information eller att de har någon vetskap om hur deras barns möjligheter att påverka sin vardag på förskolan ser ut.

Uppfyllt

Delvis uppfyllt

Ej uppfyllt

Analys:

Överlag finns en enorm glädje på våra förskolor. De allra flesta föräldrar uttrycker en positiv bild över våra verksamheter.

Ibland uppstår det situationer då vi tillsammans med föräldrarna behöver diskutera deras behov och deras känslor kring verksamheten. Förskolechefen är en viktig länk i detta jobb.

Åtgärder för utveckling:

Arbeta på ett medvetet sätt kring bemötande.

7. Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet

Förskolans mål:

Denna punkt har inte prioriterats i årets arbete.

Aktiviteter:

Vi har följt den gemensamma handlingsplanen för förskola/skola.

Bedömning och resultat:

Uppfyllt

Delvis uppfyllt

Ej uppfyllt

Analys:

I år har vi fått besök av pedagogerna från skolan vilket har upplevts som något positivt från förskolans pedagoger. Det har varit ett intresse för ett samarbete och samverkan.

Skolans pedagoger har på ett medvetet sätt presenterat sig för förskolans barn vid deras besök på skolan.

Vi vill också nämna att informationen om klassindelning inte stämde överens med det förskolan och föräldrarna hade fått på förhand. I och med detta uppstod det en hel del frågor kring organisationen.

Förskolechefens sammanfattande analys av kvalitetsredovisningen

Utifrån de resultaten som vi har fått på våra förskolor anser vi att vi har bra kvalitet och att vi når upp till de uppsatta målen. Förskolorna i området håller en god standard och bra verksamhet för barn som vistas där under dagen. Dessa påståenden kan vi härleda till våra exempel som är inhämtade från de egna verksamheterna. Vi kan också härleda det till att 98 % av alla föräldrar är nöjda med våra verksamheter.

Normer och värden är ett område som ständigt är aktuellt på förskolan. Att vi har kommit långt i detta arbete beror främst på att vi har pedagoger som diskuterar förhållningssätt, och tillsammans med barnen hittar rätt normer och värden i alla grupper.

När det gäller Utveckling och lärande har vi fokuserat en del på att följa barnens lärande processer för att tillsammans med barnen reflektera över detta. Vi ser att barnen är kompetenta och utvecklas med stöd av pedagoger i verksamheten. Vi märker att miljöerna är viktiga i arbetet med matematik och språk. Även medvetna pedagoger som håller rätt fokus och dokumenterar och reflekterar över rätt saker har stor betydelse. För att utmana barnen och komma vidare i utvecklingen krävs en del diskussioner kring de didaktiska frågorna i verksamheten. Detta är något som vi måste diskutera och samtala mer kring i våra arbetslag.

Vi kommer också att arbeta med större fokus på lärmiljöer och vilken roll en pedagog intar i gruppen. Det kollegiala lärandet är av stor vikt i våra diskussioner.

Att kunna organisera och hålla rätt fokus och inställning i verksamheten är av stor vikt. På förskolan har vi arbetat med allas arbetsmiljö. Detta har hjälpt oss att hålla en hög nivå i verksamheten. Att förnyas och förändras är också en viktig faktor i förskolans utveckling. Vi arbetar ständigt med att medvetande göra våra pedagoger om att hålla förändringsarbetet igång för att kunna utvecklas.

I dagens Sverige pågår en debatt om stora barngrupper och få pedagoger. Vi anser att vi har tagit diskussionen på rätt spår och att vi håller bra fokus även när det gäller dessa frågor. Självklart nyttjar vi de resurserna på rätt sätt där vi ständigt omprövar och diskuterar vilka förändringar krävs för att effektivisera alla insatser.

Vi försöker arbeta med bra strukturer, rätt fokus och inställning och ett gott ledarskap i verksamheterna. Vi anser också att vi har kommit långt inom dessa områden och därför anser vi att våra verksamheter håller en god standard.

Hallsberg 2016-08-29

Anvar Jusufbegovic

Förskolechef